

מסורת הש"ס

16 שבוט לז' (ס) (למל)
17 שבוט לז' (ס) (למל)
18 שבוט לז' (ס) (למל)
19 שבוט לז' (ס) (למל)
20 שבוט לז' (ס) (למל)
21 שבוט לז' (ס) (למל)
22 שבוט לז' (ס) (למל)
23 שבוט לז' (ס) (למל)
24 שבוט לז' (ס) (למל)
25 שבוט לז' (ס) (למל)
26 שבוט לז' (ס) (למל)
27 שבוט לז' (ס) (למל)
28 שבוט לז' (ס) (למל)
29 שבוט לז' (ס) (למל)
30 שבוט לז' (ס) (למל)

תורה אור השלם
1. א קצא אברה ובחש
2. לא נגבו ולא
3. תכחושו ולא תשקרו איש
בדעתו: ויקרא יט יא

הגרות הב"ח
(6) נבי ימיכ רבה וקאמר
(7) ובי רב עמרם לרבי:
(8) שם מקמינן סיפא
דאישתבע:

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קה:

עין משפט
גר מצוה

ושמואל אמר דחייב. מימה היכי מ"ל לחיוב דאם כן הו"א
כרייתא זו ולחן ז"ל זו: מאי דאז עונש דמטין.
מימה נמנון מה שייך לומר לא ענש אלף א"כ הו"א דכשלתא
בעונש שבוטע דהיינו קרבן שייך דכפסח ומילא ליהא קרבן משום
לית בהו לאו אע"ג דליכא כרת:

נשבע עליו מהו מי אמרין כיון דאי מייגב
בעי שלומי ליה ממונא קא כפר ליה או
דלמא השתא מיהת הא מנה ועפרא
בעלמא הוא ולא כפר ליה ממונא מילתא
דאיבעיא ליה לרבא פשיטא ליה לרבה
דאמר רבה "שורי נגבת והוא אומר לא
נגבתי מה טיבו אצלך שומר חנם אני עליו
חייב שהרי פטר עצמו ממניבה ואבידה
ישומר שכר אני עליו חייב שהרי פטר עצמו
משבורה ומתה ישואל אני עליו חייב שהרי
פטר עצמו ממתה מחמת מלאכה אלמא
אע"ג דהא קאים כיון דאי מייגבי ממונא קא
כפר השתא נמי ממונא קא כפר הכא נמי

אף על גב דעפרא בעלמא הוא כיון דאי מייגבי בעי שלומי ליה ממונא
מועליא השתא נמי ממונא קא כפר ליה יתיב (6) רבא וקאמר דהא שמעתא
אייתיביה רב עמרם לרבא יוכחש בה פרט למודה בעיקר כיצד שורי נגבת
והוא אומר לא נגבתי מה טיבו אצלך אתה מכרתו לי אתה נתתו לי במתנה
אביך מכרו לי אביך נתנו לי במתנה אחר פרתו רין מאליו בא אצלי תועה
בדרך מצאתיו שומר חנם אני עליו שומר שכר אני עליו שואל אני עליו
ונשבע והודה יכול יהא חייב תלמוד לומר וכחש בה פרט למודה בעיקר
א"ל תדורא כי תניא הו"א דקאמר ליה הילך כי קאמינא דקיימא באגם
אתה מכרתו לי מאי מודה בעיקר איכא לא צריכא דא"ל לא נתתי לך דמי
שקיל תורך וויל אתה נתתו לי אביך נתנו לי מאי מודה בעיקר איכא דאמר
ליה על מנת דעבידנא לך נייח דנפשא ולא עבדי לך שקיל תורך וויל תועה
בדרך מצאתיו לימא איבעי לך לאהרוריה לי אמר אבוה דשמואל באומר
שבועה אבידה מצאתי ולא הייתי יודע שהיא שלך שאחזירנה לך תניא אמר
בן עזאי ג' שבועות הן הכיר בה ולא במוצאה במוצאה ולא בה לא בה ולא
במוצאה לא בה ולא במוצאה קושטא אישתבע אימא בה ובמוצאה למאי
הלכתא רב אמר רבי חנינא לפטור ושמואל אמר לחיוב ובפלוגתא דהני
תנאי דתניא (6) המושבע עד אחד פטור ורבי אלעזר בר' שמעון מחייב במאי
קא מיפלגי מר סבר (6) דבר הגורם למזון כמזון דמי ומר סבר לאו כמזון
דמי ואמר רב ששת (6) הכופר בפקדון עושה עליו גזלן וחייב
באונסין ואמר רבא וכחש בה למדנו עונש אזהרה מנין תלמוד לומר
(2) לא תכחשו מאי לאו לעונש ממון לא לעונש שבועה הא מדקתני סיפא
(3) ואישתבע מכלל דרישא דלא אישתבע דקתני סיפא ונשבע על שקר
למדנו עונש אזהרה מנין ת"ל לא תשקרו ומדסיפא דאישתבע רישא
דלא אישתבע אמרי אידי ואידי דאישתבע כאן שהורה כאן שבאו עדים אתו
עדים חייב באונסין אודיי אודיי חייב בקרן וחומש ואשם: מתיב רמי בר
חמא (6) ושכנגדו חשוד על השבועה כיצד אחד שבועת העדות ואחד שבועת
הפקדון ואפילו שבועת שוא ואם איתא בכפירה הוא דאיפסיל ליה אמרי להכא
במאי עסקינן דקאי באגם דלאו כפירה הוא דבר אשתמיטנא ליה אראולנא
ומייתניא ליה תדע (7) דאמר רב אידי בר אבין (8) הכופר במלוה כשר לעדות
בפקדון

קלש א מ"י פ"ח מהל'
שבוטע הלכה ט:
קב ב ג מ"י טס הלכה
ט:
קמא ד ה ו ז מ"י טס
הלכ' ה הלכ' יא:
קכב ח מ"י טס פ"י
הלכה ה:
קכג ט מ"י פ"ג מהל'
נילה הלכה י סמג
שקל ענ עושי' ח"מ ט"
עלז פספ"א א ורב אלפ"
כאן וביב"ט פ"א דף טג.
ופסי' דף ע"א:
קכד י מ"י פ"ג מהל'
טעון וטעון הלכה
כ טמג ששן ה עושי'
ח"מ ט" כ"ג טע"ג:
קכה ב ל מ עושי' טס
טע"ג ד ע"ן ככ"י:

מוסף רש"י

תדורא. משומת ובי'
ב. דניחא תדורא שבוט
הכל (נכחיס בה) לטון
למר על (כריחות י"ח).
המשביע עד אחד.
וכפר. פטור. העד מקנין
שבוטע העדות (שבועות
לז). ושכנגדו חשוד
על השבועה. המוכח
שהשבע שנגזרו חזק של
השבועה ונתחייב המכחש
שבוטע מן המורה ע"י
ההלכה נשאלת בשבע
ההיבט וטעל (שבועות
ח"ד). אחד שבועת
העדות כו'. בין שמשח
על שבוטע העדות. בין
שמשח על שבוטע הפקדון
שכפר ונשבע על שקר.
ואפילו נשבע על שבועת
שוא. שבוטע רע לשמים
עליה ולא לבריות. אפס"כ
הוא נפסל על ידי
לשבע (ס"ח). הכופר
במלוה. בין על טוה
בין על מקלח. ונא
עדים והשבוטע עד אלו
נשבע כשר לעדות. ולא
למקנין גזלן הוא והמורה
למורה אל תחש רעע עד.
דכין נמלח להולא נמנה
דלמא נזק להולא וסבר
עד דהוה לו זוי ופסע"א
ליה ואי מתיילא ליה השב"ע
תקעני מיד (ב"ד ט) ולא
למקנין חשוד אשתמיט
אלא השבועה אשתמיט
ליה משום דמלה להולא
מינה ולחן עכשו צידו
נתה למיטע (שבועות ח"ח).

נשבע ומכאן וליך חן לו דין דשומר חנם אלף חייב באונסין אם יאגם: וכחש כה למדנו לעונש.
קמה ליה כרתמיה משעת וכחש עד דעביד השב"ע חבו עונשה: ה"ג מאי לאו עונש כפירה. כלומר עונש דמלאי לאו דאיעניש אכפירה
אף על גב דלא אשתבע: לא עונש שבוטע. האי עונש דענשיה קרא להחייב באונסין משום שבוטע שקר היא אכל אי לא אשתבע
לא: ועונש על שקר למדנו לעונש. דכתיב כרתיה חומש ואשם: ת"ל לא תשקרו. דהיינו אזהרת שבוטע שקר דמקנין ליה לא תשבעו
שמי לשקר ומלא תשקרו נפקא לן דשבוטע כפירת ממון משמע דכתיב איש בעמיתו כמו וכחש בעמיתו כחש בעמיתו בפקדון: כאן שבורה.
כפיפא כשהודה עיש חומש ואשם: ושכנגדו חשוד. במסכת שבועות (דף טז:) גבי ואלו נשבעין ונוטלין דהא אחד מהן מי שהיה לו חבירו חייב
שבוטע והוא חשוד על השבוטע שנמלא שקרן דשבוטעו שכנגדו נשבע ונוטל: אחד. שנמשח על שבוטע העדות: ואחד. (9) שנשבע
על שבוטע הפקדון שראינוהו שנשבע לשקר ואפילו לא נשחש אלף לשבוטע שוא שאין בה כפירה ממון ורע לשמים הוא ולא רע
לבריות נפסל לשבוטע ממון: ואם איפסא. לרדע ששם דמשעת כפירתו נעשה גזלן למתה לי למתנייה גבי הך דמשמע דלא אפסיל
עד שעת שבוטע ליה הך הא משעת כפירה אפסיל ליה משום דהו גזלן: דקאי בעונש. וכי אמר רב ששם כגון דלמחר סבדי דמי
כפר ליה צדיק נקט ליה (10) (תדע) דהיכא דליכא למימר לאשתמוטי אכיון עד דמייתי ליה לא מפסיל כלל שבוטע: דאמר רב
אידי הכופר במלוה. ולא נשבע ונאז עדים כשר לעדות דמלה להולא מינה ואינה עכשו צידו ורואה לדחמו עד שתשיג ידו:
בפקדון

נשבע ומכאן וליך חן לו דין דשומר חנם אלף חייב באונסין אם יאגם: וכחש כה למדנו לעונש.
קמה ליה כרתמיה משעת וכחש עד דעביד השב"ע חבו עונשה: ה"ג מאי לאו עונש כפירה. כלומר עונש דמלאי לאו דאיעניש אכפירה
אף על גב דלא אשתבע: לא עונש שבוטע. האי עונש דענשיה קרא להחייב באונסין משום שבוטע שקר היא אכל אי לא אשתבע
לא: ועונש על שקר למדנו לעונש. דכתיב כרתיה חומש ואשם: ת"ל לא תשקרו. דהיינו אזהרת שבוטע שקר דמקנין ליה לא תשבעו
שמי לשקר ומלא תשקרו נפקא לן דשבוטע כפירת ממון משמע דכתיב איש בעמיתו כמו וכחש בעמיתו כחש בעמיתו בפקדון: כאן שבורה.
כפיפא כשהודה עיש חומש ואשם: ושכנגדו חשוד. במסכת שבועות (דף טז:) גבי ואלו נשבעין ונוטלין דהא אחד מהן מי שהיה לו חבירו חייב
שבוטע והוא חשוד על השבוטע שנמלא שקרן דשבוטעו שכנגדו נשבע ונוטל: אחד. שנמשח על שבוטע העדות: ואחד. (9) שנשבע
על שבוטע הפקדון שראינוהו שנשבע לשקר ואפילו לא נשחש אלף לשבוטע שוא שאין בה כפירה ממון ורע לשמים הוא ולא רע
לבריות נפסל לשבוטע ממון: ואם איפסא. לרדע ששם דמשעת כפירתו נעשה גזלן למתה לי למתנייה גבי הך דמשמע דלא אפסיל
עד שעת שבוטע ליה הך הא משעת כפירה אפסיל ליה משום דהו גזלן: דקאי בעונש. וכי אמר רב ששם כגון דלמחר סבדי דמי
כפר ליה צדיק נקט ליה (10) (תדע) דהיכא דליכא למימר לאשתמוטי אכיון עד דמייתי ליה לא מפסיל כלל שבוטע: דאמר רב
אידי הכופר במלוה. ולא נשבע ונאז עדים כשר לעדות דמלה להולא מינה ואינה עכשו צידו ורואה לדחמו עד שתשיג ידו:
בפקדון